

Boyle je hotel umor Josepha Yablonskega!

Obsojeni morilec J. Yablonskega, njegove žene in hčerke Paul J. Gilly je pred sodiščem trdil, da je ta umor hotel predsednik Unije premogarjev T. Boyle.

ERIE, Pa. — Paul E. Gilly, ki je bil že obsojen zaradi umora Josepha A. Yablonskega, njegove žene in hčerke v njihovem domu na Silvestrov večer 1969, je tekom sodne razprave proti Williamu J. Praterju dejal, da mu je ta rekel, da hoče umor Yablonskega A. Boyle, predsednik Unije premogarjev "zaradi koristi Unije".

W. Prater, 53 let stari organizator Unije premogarjev, je obtožen umora in P. E. Gilly je bil pozvan na pričanje proti njemu. Prater naj bi upravljal z \$15.000, s katerimi so bili morilci Yablonskega in njegove družine plačani. Gilly je dejal, da mu je Prater povedal, da hoče Boyle Yablonskega spraviti s poti, ker "on skuša uničiti unijo in pokojniški sklad".

Gilly je povedal, da se je spoznal s Praterjem za najem morilcev, ko mu je Prater obljubil, da bo Boyle skrbel za to, da bo njegov oče prejel svoje pokojninske čete. Gillyjev oče Henry, upokojeni premogar in farmar živi v Indianapolisu. Za umor Yablonskega naj bi bila Gillyjeva žena Annette in njen oče Silous Huddleston, član Unije premogarjev, najela še nekoga drugega, ki pa je bil prijatelj in obsojen zaradi vloma. Paul Gilly je nato po nagovarjanju svoje žene prevzel to nalogo. Javni tožitelj trdi, da je denar za plačilo umora del \$20.000, ki jih je odobril sam A. Boyle za krajevno organizacijo premogarjev št. 19.

A. Boyle je zanikal vsako vednost o pripravljanju umora in svojemu očetju. Javno tožilstvo ga je tudi v tem pogledu doslej puščalo v miru.

Afriški mogočniki se ne ozirajo na druge

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Svet je videl različne nastope afriških državnih poglavarjev in njihovih zastopnikov, ki velikokrat niso bili v skladu z uveljavljenimi navadami civiliziranega sveta. Tako je s svojimi nastopi povzročil precej začudenja in zgledevanja ugandski predsednik Idi Amin, da ne omenjamo nekdanjega Kvame Nkrumah ali Secou Toureja.

Zednjič se je v brezobzirnem nastopu odlikoval kongoški predsednik Mobutu. Na uradni obisk na Kitajsko je vzel svoje celotno belgijsko svetlobo z ženami in psički vred. Ko je svoj obisk končal, se je na poti domov ustavil v New Delhiju, ki je v javnem sporu s Pekingom.

V Pekingu so se jezili, pa so bili tihi, ker je Mobutu prekinil svoje stike s Cangkajskovo vlado na Formozi in tako oslabil njen položaj v mednarodnem svetu.

Vremenski prerok

PARTLY CLOUDY

Zjutraj oblačno in deževno, nato postopna zjasnitev. Najvišja temperatura do 70.

Novi grobovi

Albin Koren

V torek je umrl na svojem domu na 1234 E. 59 St. 58 let stari Albin Koren, mož Christine, roj. Koren, oče Albina, Christine in Mary Ann, brat Ann Lemire (Kalif.). Pokojnik je bil rojen v Clevelandu in je bil zaposlen pri Advance Manufacturing Co. Bil je član SNPJ št. 126 in Društva Najsv. Imena fare sv. Vida. Pogreb bo iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v soboto ob 8.30, v cerkev sv. Vida ob 9., nato na Kalvarijo.

Louis A. Pausche

Umril je 82 let stari Louis A. Pausche s 1615 E. 43 St., rojen v Dobindolu v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA l. 1913, mož Mary, roj. Pausche, oče Mary Fina, Ann Plante, Marguerite Lutkus, Antoinette, 10-krat stari oče, 4-krat prastari oče, brat pok. Franka (Jug.). Do svoje upokojitve pred 10 leti je bil zaposlen pri Chandler Price Co. Bil je član SNPJ št. 126. Pogreb bo v soboto ob 9.30 iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda, v cerkev Brezmadežnega Spočetja ob 10., nato na Kalvarijo.

Anna Zupancic

Na svojem domu, 20550 N. Mann Avenue, je umrla 71 let stara Anna Zupancic, roj. Grandovec v Dobriču pri Trebnjem na Dolenjskem, od koder je prišla v ZDA pred 53 leti, žena Antona, mati Mrs. Stephanie Laudenbach, Mrs. Esther Rusick in Mrs. Nancy Glinski, 5-krat stara mati, 7-krat prastara mati, sestra Amelie Medved, Mary Starc, pok. Rose Lapp in Ivana Grandovca (Evropa). Pokojna je bila članica ADZ št. 23, SNPJ št. 28, Progres. Slovenk kr. 3, Kluba slovenskih upokojencev v Euclidu in Balinarskega kluba. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnege zavoda na E. 152 St. v soboto ob 10. na Knollwood pokopališče.

Florence Erickson

Danes jutraj je umrla na svojem domu, 1331 Waverly Road, Eastlake, 88 let stara Florence Erickson, roj. Buti, vdova po l. 1965 umrlem možu Henryju, mati Howarda in Harryja (oba že mrtva), Walterja, Williama, Velme Bales, Henryja, Raymonda, pok. Florence Galaska in LaVerne Jeric, stara mati in prastara mati. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnege zavoda na 152 St. v soboto dopoldne ob 9. na Highland Park pokopališče.

Lani skupna pomoč ZDA tujini 11.3 bilijonov

WASHINGTON, D.C. — Lani je znašala skupna gospodarska in vojaška pomoč ZDA tujini 11.3 bilijone dolarjev, pravi poročilo predloženo Kongresu. Gospodarska pomoč je, kot pravi poročilo, znašala skupno \$6.069.100.000 bilijonov, vojaška pa \$5.274.800.000.

Poleg tega so razne vladne ustanove jamčile še za posojila in privatne vloge v tujini v skupni vrednosti 4.9 bilijonov dolarjev, 163 milijonov so ZDA prispevale raznim mednarodnim organizacijam in ustanovam, tujim vladam pa je bilo prepuščenih še raznih vojaških naprav za preko 631 milijonov.

Senatorja C. Case in W. Proxmire sta dejala, da je tolikšna pomoč tujini hudo vznemirjajoča v času, ko je toliko potreb doma. Pomislilo samo, koliko je ta pomoč tujini dodala primanjkljaju v naši zunanji plačilni bilanci!

Povpraševanje po dragi govedini začelo padati

WASHINGTON, D.C. — Porast cen govedine v zadnjem letu je bil tolikšen, da si jo dosti ljudi ne more več privoščiti. Povpraševanje pri 16 velikih družbah, ki se ukvarjajo s prodajo živčca na drobno, je dognalo, da je zahteva po govedini padla in da so zato te trgovine zmanjšale naročila v zadnjih 4 tednih do 10 odstotkov.

Od 16 družb jih je 15 sporočilo zmanjšanje prodaje govedine od 2 do 10%, ena pa, da ni nobene bistvene spremembe.

Večina od navedenih družb je pripomnila, da je govedina, ki pride tedensko napredaj po nižjih cenah, naglo prodana. Če bodo pri tem ostali, utegnejo cene pasti še pred jesenjo. Te so pač odvisne od povpraševanja in ponudbe. Če je povpraševanje večje od ponudbe, cene rastejo, če je manjše, pa padajo.

Poljedelski tajnik Earl L. Butz je napovedal precejšnje povečanje ponudbe govejega mesa proti koncu letošnjega leta v ZDA. Tega bo še vedno manjkalo v drugih državah in to utegne držati cene visoko.

Večina zastopnikov ZSSR so dejansko tudi vohuni

LONDON, Vel. Brit. — Okoli 70 odstotkov vseh sovjetskih diplomatov v glavnih mestih evropskih držav so vohuni, poročajo britanska študijska skupina. Sovjetsko vohunjenje v Evropi raste kljub sedanjemu stremelju k zmanjšanju napetosti med Vzhodom in Zahodom.

Poročilo "The Peacetime Strategy of the Soviet Union" ugotavlja in razlaga rast moskovskih vohunskih naporov od države do države, ne da bi navedlo uspehe. Poročilo je objavil londonski Institute for the Study of Conflict.

Bostonski osumljenec obtožen umora drugega od osmih deklet

CAMBRIDGE, Mass. — Anthony J. Jackson, star 33 let, je bil obtožen pred veliko poroto zadnji mesec umora in ugrabitve 22 let stare Damaris S. Gillis, zadnji ponedeljek pa so ga obtožili še umora ene od drugih 8 deklet, ki so bile v zadnjem času umorjene v okolici Bostona.

Porota je sprejela obtožbo A. J. Jacksona za ugrabitev, posilstvo in umor 33 let stare učiteljice Ruth A. Hamilton iz Wintropa, Mass.

Umor preostalih 6 deklet je še vedno uganka in oblasti se trudijo, da bi jo razrešili.

ZDA bodo dobavile nova moderna letala Izraelu

WASHINGTON, D.C. — Vlada ZDA je pristala na to, da bo Izraelu prodala štiri eskadre modernih vojnih letal in mu pomagala pri produkciji lastnega jeta lovca. Dogovor je bil sklenjen, ko je bila na obisku v ZDA predsednica vlade Izraela Golda Meir, pravijo vesti iz državnega in obrambnega tajništva.

Izrael bo dobil 24 F-4 borbenih letal in 24 A-4 lahkih napadalnih letal tekom prihodnjih dveh let.

Nov nakup in dobava je dodatek k temu, kar je Izrael dobil iz decembra 1971. Tedaj so mu ZDA obljubile dobaviti 42 F-4 in okoli 80 A-4 letal. Ta dobava bo zaključena, kar zadeva F-4, letos v decembru, kar zadeva A-4, pa v juniju.

Z novo pogodbo si je Izrael zagotovil dobavo modernih ameriških vojnih letal za prihodnji dve leti. Egiptu, Siriji in Iraku dobavlja letala Sovjetska zveza.

KO SE AMERIŠKI UMIK IZ JUŽNEGA VIETNAMA KONČUJE, TAM NI MIRU

Še pred koncem tega meseca bodo zadnje ameriške oborožene enote zarustile Južni Vietnam, toda pravega miru tam še ni, bojevanje se v omejenem obsegu nadaljuje. Washington sledi "pazljivo" rdečim pošiljkam težkega orožja in moštva na jug.

SAIGON, J. Viet. — Uradni konec vojne je že presregel šest tednov, toda ta se še vedno nadaljuje, četudi v nekaj manjšem obsegu. Po vladnih podatkih naj bi rdeča stran kršila določila premirja dnevno od 125 do 150-krat. Seveda tudi vladna stran ni nedolžna. Sama priznava, da ji je uspelo v teh tednih pregnati rdeče iz večine kakih 400 vasi, ki so jih ti zasedli neposredno pred končanjem vojne in po njem.

Vladne sile so se pokazale kar trdne in uspešne. Rdeče so potisnile na njihova področja in vzpostavile svoj nadzor nad skoraj vsem ozemljem, ki je bilo pod njih oblastjo v začetku leta. V tem pogledu se je vietnamska izkazala veliko uspešnejša, kot so jo slikali nasprotniki Nixonove vietnamske politike.

Resnične preskušnje vendar še ni prestala. Ta bo prišla, ko bodo rdeči, če seveda bodo, z okrepitvami in s težkim orožjem, ki so ga dobili s severa v zadnjih tednih, prešli v ofenzivo. Nihče se ne upa napovedati, ali bo ta omejena, kot je dosedanje bojevanje, ali bo segla preko okvira in prešla v splošen vojaški napad na vladne sile in področja.

Vojskovanje se zdaj vrši v glavnem na štirih ali petih bojnih črth na severu Južnega Vietnama in na Osrednjem višavju, v manjši meri v delti Mekonga. ZDA so med tem izrazile Ha-

noiu svojo "zaskrbljenost" zaradi preko 300 tankov, obilice topništva in okoli 30.000 svežih čet, ki so jih odkrile na poti iz Severnega Vietnama po Hočiminhovih potih na jug. Zastopnik državnega tajništva Charles W. Bray je dejal, da ZDA "zelo pazljivo in s prizadetostjo" sledijo tem rdečim premikom. Eden od vladnih proučevalcev položaja v Vietnamu je miril: Te obsežne pošiljke še ne pomenijo, da mislijo rdeči skoraj začeti sovražnosti v velikem obsegu." Po njegovem lahko minejo leta, predno bodo rdeči orožje, ki je zdaj na poti na jug, uporabili. Vodniki zavezniške obveščevalne službe so prepričani, da bodo rdeči nadaljevali malo gverilsko vojno kljub uradnemu končanju vojskovanja.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Senat je včeraj z 49:44 glasovom odločil, da naj dobe mesta pravico uporabiti sredstva, dodeljena jim iz sklada za gradnjo avtovelece, tudi za izboljšanje in gradnjo množičnih javnih prometnih sredstev. Predlog mora še v Predstaviški dom, kjer je njegova usoda dvomljiva.

SAIGON, J. Viet. — Med pri bogoslužju zbrane budiste v Vinh Binh pokrajini v Mekongski delti je danes zjutraj priletela ali ročna bomba ali pa raketa in jih 17 ubila, 98 pa ranila. Vladno poročilo trdi, da naj bi bombo ali raketo vrgli rdeči.

CLARK AIR BASE, Filip. — Včeraj sta prišla sem iz ujetništva na Kitajskem preko Hong Konga vojna ujetnika, letalca Smith in Flynn. Danes pričakujejo 32 vojnih ujetnikov iz Hanoja, ki so jih izpustili rdeči v Južnem Vietnamu.

WOUNDED KNEE, S.D. — Sneg in mraz sta preprečila vsako večjo dejavnost v tem naselju, kjer se drže pristiski Ameriškega indijanskega gibanja in zahtevajo svoje pravice. Položaj se je nekaj umiril, vendar včeraj ni bilo nobenih razgovorov. Notranji tajnik R. Morton je izjavil, da bo šel pregledat položaj v Pine Ridge rezervacijo, toda šele, ko se bodo uporni Indijanci umirili in predali orožje.

PANAMA, Pan. — Tu se je včeraj zbral na zasedanje Varnostni svet ZN. Na zahtevo republike Paname bo razpravljal o panamskem prekopu, ki so ga zgradile ZDA leta 1914 in ga imajo od tedaj pod

Iz Clevelanda in okolice

Prihodnje leto v jeseni — Metropolitan opera pride letos gostovat v Cleveland zadnje dni aprila in prve dni maja. Prihodnje leto bo prišla v septembru, kot je bilo ta teden objavljeno.

Zadušnica —

V nedeljo ob 7. zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Josepha Yartza ob 15. obletnici smrti.

Zalostna vest —

Mrs. Olga Mauser z E. 62 St. je dobila včeraj sporočilo, da ji je nenadno umrl v Midlandu, Pa., oče Anton Russ v starosti 78 let. Poleg omenjene zasuha v Clevelandu zeta Emila in vnukinje Darinko, Silvo in Irevo, v Ljubljani hčerko Zofi Rotter, zeta Zdenka in vnuka Igorja in Mladena, v Reading, Pa., pa sestro Marijo Papicht z družino.

Bartunek bo kandidat

za zvezni senat? — Doslej je bilo govora o tem, da bosta v senat 1974 proti W. Saxbeju, če ne bo sam šel v pokoj, kandidirala Metzenbaum in J. Glenn, sedaj je začel kazati voljo za to tudi J. Bartunek, ovisi načelnik demokratskega odbora za okraj Cuyahoga.

Kako preprečiti nove

nesreče v potoku Doan? — Zupan R. J. Ferk je naročil meslini upravi, naj temeljito premisli, kako bi bilo mogoče preprečiti v bodoče slične nesreče, kot so se dogodile v zadnjem mesecu v potoku Doan v Gordonu parku. Tam so v zadnjem nekaj mesecih ugonili vsaj trije otroci, zadnja Renaldo Goldsby in Virgil Stone. Truplo prvega so našli pretekli torek, truplo drugega pa se isčejo.

Prebivalci se vračajo v porušeno Managuo

MANAGUA, Nik. — Večji del mesta je še vedno nevseljiv, toda prebivalstvo, ki je bežalo iz mesta po silnem potresu 23. decembra lani, se je začelo vračati in popravljati, kar je ostalo. Položaj je seveda težak. Tako je okoli 20 katoliških cerkva neuporabnih, prav tako štiri protestantske.

Tri četrtine sredine mesta je bilo porušeno, do 10.000 ljudi je našlo smrt v ruševinah.

Mesto počasi obnovljajo, na razpolago je voda in elektrika, katerih napeljava so za silo popravili, radio postajo in 2 televizijski delujejo že redno. Tudi dva supermarket sta odprta in v redu obratujeta.

svojim nadzorom in poleg tega še na vsako stran prekopa pas sveta — Kanalsko cono. Republika Panama zahteva, da ji ZDA prekop in ozemlje, preko katerega je zgrajen, "vrnejo".

Nov glavni stan ZDA v Indokini

Z uradnim končanjem vojskovanja v Južnem Vietnamu so Združene države prestavile glavni stan svojih oboroženih sil v južni Aziji na oporišča Nakhon Phanom na tajski strani reke Mekong na meji s srednjim Laosom. Tam so imele oporišče, s katerega so zasledovale in motile promet po Hočiminhovih potih iz Severnega Vietnama na jug. Zemljevid kaže večji del Zadnje Indije ali Indokine, koder bi ZDA rade zmanjšale svojo dosedanje odgovornost za obrambo pred komunistično osvajaletstvom.

IŠČEMO URADNIŠKO MOČ

Ameriška Domovina išče zanesljivo uradniško moč, moškega ali ženskega, z znanjem slovenščine, angleščine in tipkanja. Nastop službe takoj. Oglasite se osebno ali pismeno.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44103

431-0628

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 53 Thursday, March 15, 1973

Ne zapirajmo svojih oči!

Pod tem naslovom je o razmerah na Koroškem napisal daljši članek v "Našem tedniku" v Celovcu 22. februarja 1973 dr. Joško Tischler, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev. Ker naj je položaj Slovencev na Koroškem tudi stalni del zanimanja Slovencev v ZDA, Kanadi in drugod po svetu, ga prinašamo tu našim čitateljem.

I.

Prav gotovo stojimo sredi važnih dogodkov. Ravno zaradi tega moramo imeti odprte oči in dober spomin.

Bilo je 28. septembra 1920, ko je koroško predstavništvo dvanajst dni pred ljudskim glasovanjem na slavnostnem posvetu zagotovilo koroškim Slovincem za vse čase enakopravnost na političnem, kulturnem in gospodarskem polju. Zagotovili so predstavniki dežele vso pomoč za kulturni in gospodarski razvoj.

Kaj se je zgodilo. Prav nobene pomoči in prav nobene razumevanja za potrebe slovenske skupnosti.

Deželni glavar Lemisch je par tednov po ljudskem glasovanju izjavil, da je treba koroške Slovence ponemčiti v času ene generacije.

Bilo je leta 1927. Na pobudo predstavnikov nemške manjšine v takratni Jugoslaviji so začeli razmišljati o kulturni avtonomiji za koroške Slovence, da bi potem sami zase dobili podobno avtonomijo za Nemce v Sloveniji. Dolgo so se pogajali; g. dr. Petek je bil zastopnik koroških Slovencev v tej "komisiji". Daleč je slovenska stran popustila, pristala na narodni kataster, v katerem bi bili vsi Slovenci registrirani, ko pa je postavila zahtevo, da morajo ta kataster voditi Slovenci, ni bilo več na nemški strani niti najmanjše volje in kulturna avtonomija je šla po gobe!

Poglejmo čas od 1920 do 1938. Vzdušje v deželi je bilo tako zastrupljeno, da nobena tiskarna v Celovcu ni smela prevzeti tiska tednika "Koroški Slovenec", ki se je moral tiskati v češki tiskarni na Dunaju.

In 1938! Že prve dni nemške zasedbe Avstrije so romali slovenski duhovniki v zapore. Gestapo je bil samo iz izvršilni organ, duhovni očetje pa so sedeli v takratnem Heimatbundu. Nasilje se je stopnjevalo tekom leta 1939 in 1940 na kulturnem in gospodarskem področju. Leta 1941, 6. aprila, pa je padla slana na dvojezično ozemlje Koroške in polnili so se koroški zapori. Leto navrh se je izvršilo veliko izseljevanje tudi aprila meseca, in letos meseca aprila se bomo spomnili trinajstih na Dunaju obglavljenih Slovencev, ki imajo spomenik v Selah pred cerkvijo. Pobudniki teh grozodejstev so bili doma na Koroškem in nikakor ne v Berlinu.

Sicer se dobro zavedamo, da v tistem času države Avstrije na evropski karti ni bilo, pač pa nismo pozabili, da nam je lanska jesen pokazala, da vlada na Koroškem isti duh, ki je vladal za časa tretjega rajha.

In leta 1945! Popolen poraz nemškega tretjega rajha. Na Koroškem so pristali na dvojezično šolo v soglasnem sklepu tedanje deželne vlade brez pritiska britanske zasedbene oblasti. Tedaj so bile v vladi zastopane tri koroške stranke: SPOe, OeVP in KPOe.

Podtalno rovarjenje proti obvezni dvojezični šoli se je začelo že leta 1947. Kakor hitro je bila 1955 podpisana državna pogodba, se je rodil Heimatdienst, naslednik Heimatbunda in septembra 1958 je koroška šolska oblast ukinila obvezno dvojezično šolo, vpeljala "obvezno" prijavo slovenskih otrok k dvojezičnemu pouku. Kaj se je godilo tisto jesen 1958 na Koroškem, ve sami tisti, ki je ta pritisk doživel.

Priznati je treba, da je Avstrija v eni točki izpolnila v državni pogodbi Slovincem zapisano pravico do gimnazije. To se je, kot so gotovi krogi namigovali, zgodilo iz vidika, da ta gimnazija ne bo imela obstanka, ker so drevesu odrezali korenine v ukinitvijo obvezne dvojezične šole.

Marca leta 1959 je dunajski parlament sklenil manjšinski šolski zakon, ki sloni na obvezni prijavi otrok k dvojezičnemu pouku. Osnovni vzgojni zamisli o zblizjevanju in razumevanju bije ta zakon v obraz. Otroci so že v osnovni šoli razdeljeni v dve vrsti in se vzgajajo v dveh nasprotnih smereh. Samo enosmerna vzgoja, samo skupna vzgoja more v otroku vživeti duh strpnosti in duh medsebojnega spoštovanja. Temu dvoreznemu šolskemu zakonu so v parlamentu dodali še zakonska določila o slovenskem narodnem jeziku v treh obrobnihih sodnih okrajih, kar pa je res samo košček papirja, dokler ni jezikovno sposobnih sodnikov in uradnikov.

Dr. Joško Tischler

(Kone jutri)

BESEDA IZ NARODA

Darovi za slovensko cerkev v Argentini

CLEVELAND, O. — Za slovensko cerkev v Buenos Airesu so darovali po \$20: bratje Vavpetič, neimenovana, Viktor Tominec; po \$10: Franciška Meglen, družina Povirk, Milica Glavan, Alojzij Gosar, Jože Dolenc (drugič), Frances Kosem, Janez in Marija Prosen; po \$5: Pepca Požar, Tone Grilj, Mary Stržičar, Ivana Čemernik, Jože Anžič, Dani Znidar, Janez Povirk, Tili Spehar, družina Magajna, Mimi Rezonja; po \$2: T. Boštjančič, Antonija Suštar.

Vsem darovalcem naj Bog obilo povrne za njihovo veličnost. Večino darov je nabral g. Ludovik Gril, ki je bil na obisku v Clevelandu. V začasni kapeli v Buenos Airesu se za vse dobrotnike vsak teden opravi ena maša.

Za darove se še priporočajo in jih sprejema Slovenska pisarna, 6304 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Slovenik kliče

WASHINGTON, D.C. — Sredi februarja je Krajevni odbor za Slovenik za Ameriški vzhod zaprosil preko časopisov tudi širšo slovensko javnost v Ameriki za gmotno pomoč slovenskemu bogoslovnomu zavodu v Rimu, Sloveniku. Odziv na to prošnjo, dasi za enkrat še skromen, je bil vendarle razveseljujoč, posebno še, ker ni bil omejen zgolj na ameriški vzhod. Vsem, ki so se vabilu za pomoč doslej že radodarno odzvali, gre naša hvala in zahvala.

Misliti je pa treba zdaj tudi na to, da se dan posvetitve Slovenika, 19. junija letos, že naglo bliža.

Kot je bila pred dvema letoma posvetitev slovenske kapele v Washingtonu veličastna slovenska verska in narodna manifestacija, ki je obstoj Slovencev poudarila v središču svobodnega sveta, naj posvetitev Slovenika proglasi naš ugled in naše ime v središču krščanstva. Tega pomembnega verskega in narodnega zgodovinskega dogodka, katerega slovesnost bo še posebej poudarila prisotnost sv. očetá, se bodo udeležili Slovenci z vsega sveta. Posvetitev Slovenika bo torej edinstveno srečanje Slovencev, ki žive razkropljeni na vseh kontinentih, in je prav, da se ga ameriški Slovenci udeležimo v čim večjem številu.

Za nas bo udeležba pri posvetitvi še toliko lažja, ker KSKJ pripravlja posebno romanje pod vodstvom svojega duhovnega vodje msgr. L. Baznika in njegovega gl. predsednika g. J. Nemanicha. V zvezi s tem romanjem bodo udeležencem na razpolago tudi dodatna izletniška potovanja po Italiji in Sloveniji. Podrobnosti so že bile in še bodo objavljene v slovenskih časopisih.

Čeprav je čas posvetitve Slovenika že pred durmi, pa je in bo še stroškov ogromno. Zato vabimo ponovno, z nezmanjšano nujno, naj ga podpre, kdor le more in kolikor more. Slovenik potrebuje naše podpore in slovenski narod potrebuje Slovenik. Pomagajte torej!

V našem zadnjem dopisu smo vključili nekaj zelo prepričljivih misli uglednega goriškega duhovnika o potrebi in namenu Slovenika. Naj danes pomen Slovenika prikažemo še z besedami njegovega prorektorja, ki v knjižici *Deset let Slovenika* podčrtava, kako veliko poslanstvo bo Slovenik vršil v bodočnosti našega naroda, s tem, da bo "ogrnjen svetih in izobraženih slo-

venskih duhovnikov; domača streha za vse brate, kadar bodo poromali v Rim; slovenska luka v mednarodnem katoliškem rimskem pristanišču; rešilni čolnik pri Petroviški skali, ako bi nas preganjalo zlo časa".

Napnimo torej svoje sile, da bomo delo, ki smo ga začeli, uspešno dokončali. Slovenik bo takšen, kakršnega bomo zgradili mi.

Vaša nakazila naslovljena na "SLOVENIK", pošljite msgr. Bazniku ali pa našemu pododboru v Washingtonu, na naslov: Washington, D.C. 20003 Vladimir Pregeļj 237 9th Street, S.E.

Vnaprej: Bog plačaj!

Krajevni odbor za Slovenik za Ameriški vzhod

Novice iz Fairfielda

FAIRFIELD, Conn. —

V novo leto smo stopili, Bog daj, da bi srečno bilo, naj prinesel zdravja, sreče in denarja vsem obilo.

Tako je nekoč napisal g. Mauser na Koroškem. Seveda iste besede naj bi veljale tudi nam v Združenih državah. Enim velja jo več, drugim pa manj. Nam, Slovincem v državi Connecticut tako ni posebno naklonjena. Tako že na novega leta dan v slovenski cerkvi nismo imeli niti ene slovenske službe božje, zato so pa bile kar štiri angleške.

Sorodniki dveh prehitro umrlih Slovincov so bili prisiljeni klicati tujega duhovnika, da je izvršil pogrebne obrede, ker je bil domači župnik tiste dni odsoten. Obe sta bili članici slovenske cerkve ves čas, odkar sta prišli v Ameriko. Mary Horvat (Golobova) je celo pomagala zidati prvo cerkev pod Fr. Golobom, je torej bila članica fare nad 70 let. Veronika Kollar je bila članica fare sv. Križa 50 let. Vsem sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje!

Podpisna akcija za pravice koroških Slovencev je za nami. Nekateri so podpisali z velikim navdušenjem in pripomnili, da upajo, da bo mednarodni forum le dosegel to, kar jim Avstrija noče dati. Dobro bi bilo, ko bi se tudi pri nas slovenske cerkvene oblasti pobrigale za nas in dosegle to, kar nam po božjem in mednarodnem pravu pristojajo.

Mohorjeve knjige so tudi vse razprodane. Imamo kar lepo številno mohorjanov, saj jih je nad 40. Pa pravijo, da nas ni več dosti!

Poleg Mohorjevih knjig nam pošilja starosta slovenske duhovščine še drugo čtivo, posebno smo č. g. Blatniku hvaležni za res lep Marijanski koledar, ki krasi naša stanovanja. Naj ga ljubi Bog ohrani še dolgo zdravega in čilega.

OMNES UNUM je list, ki ga izdaja vez slovenskih duhovnikov v zamejstvu. V njem je zanimiv članek od g. Arneža. Med drugim piše: "Pri zadnji knjigi 'Slovinci v Brideportu' manjka še 700 dolarjev, da bi pokrili tiskarske stroške. Nihče ne prodaja, nihče ne kupuje. Slovenska duhovščina je popolnoma gluha za vsako obliko kulture. Zalostno, kako denar vse pokvari! Tako imenovana ideološka emigracija se je obrnila popolnoma tja, odkoder pričakuje materialno korist. Ubi bene, ibi patria! Pred pet in pol leti sem izdal knjigo o Slovincih v New Yorku, a še do danes nisem prodal toliko izvodov, da bi bili povrnjeni stroški za tisk."

To so besede, ki jih je g. Arnež sam zapisal. In zakaj je tako? Res drži tudi to, kar je zapisal, drži pa nemara tudi, da

knjiga, ki jo je g. Arnež napisal, ni pisana dovolj objektivno. Tudi v New Yorku verjetno ne more biti drugače, saj je g. Osovnik sam knjigo kritiziral. Poleg tega je knjiga pisana samo v angleščini! Naj skrbijo torej tisti, ki angleščino hočejo, da se bodo pokrili stroški! Od nas, Slovencev, skoro nobeden knjige ni kupil, ker pač večina hoče knjigo v materinem jeziku.

Zanimivo je tudi pismo Nežike Rus, ki v istem listu med drugim piše sledeče: Duhovniki v Ameriki so naredili name čuden vtis: brez prave podlage v teologiji in moraliki, vse nekako po domače. Vse je tako materialno, tudi med nami redovnicami in duhovniki. Malo je zaupanja v Boga, malo vere. Vse gleda le sebe. Dela je ogromno, začeti bi pa morali najprej sami pri sebi. Za konec še eno veselo. 40 let poroke sta obhajala med znanici in prijatelji g. Rudolf in ga. Ana Jurman. Pri sinu Rudiju se je zbrala vsa družba, da proslavi ta veliki dan. Oba slavljenca sta bila presenečena, ker kaj takega nista pričakovala. Tudi mi se pridružujemo čestitkam, naj ju ljubi Bog ohrani še zdrava in vesela še dolga leta v krogu njenih otrok. Bog Vaju živi!

Armiñ Kurbus

Zdravnica brez študij...

(Delo sestre Magdalene Kajnc)

(Nadaljevanje)

II.

Letos revija Katoliški misijoni — pričeli so izhajati 1. 1923 v Ljubljani, pozneje je Grobljah pri Domžalah, sedaj v Buenos Airesu, Argentina — obhaja zlati (50 let) jubilej. Imam letnike od predvojnega časa, 1931 do vojne 1941. Po vojni od 1. 1952 do 1972 (20 letnikov). Značilno je, da o njej ne izsledim (do leta 1941) nobenega sporočila pod rubriko: Naši misijonarji pišejo pisma. Le v slavnostni številki junij-julij 1937, Kat. mis., stran 155, je to tatinstvo: "O njenem tako blagoslovljenem delovanju piše msgr. Demšar takole: S. Magdalena je zdravnica, čeprav nima nikakih zdravniških študij. Bolniki prihajajo k njej od blizu in daleč. Vsi jo imenujejo 'ma'. To je 'mati'. Vsak dan ima nad sto bolnikov, nekoč jih je bilo 216! Samo v februarju je 3500 bolnikov iskalo pri njej zdravil in pomoči. V njenem dispencerju ne zdravijo zdravila in zdravila, ampak globoka vera in nemajno zaupanje v Boga. Težke primere, ki so jih v Kalkuti poglasili za neozdravljive, sestra Magdalena ozdravi. Sama pravi, da ima svojega 'zdravnika', ki vse razume in zmore — Zveličarja v tabernaklju. Razen zdravniškega dela ima še kakih 16 sirot, 2 od 6 let starih, ki jih oskrbuje z vsem, s hrano in posteljo. Sama jim tudi napravlja postelje, šiva odeje. Vrh tega še skoraj vsak dan obiskuje bolnike po okoliških vaseh. Lani (1936) je krstila okrog 20 ljudi. Letos pa je že samo v prvih dveh mesecih spravila v nebesa 14 otrok in odraslih. Prava apostola molitve, besede, dela in vzgleda!"

Po drugi svetovni vojni pa večkrat v "Kat. misijonih" pod rubriko: Misijonarji pišejo — od časa do časa vidimo kako njeno sporočilo. Če bi prelistal vse letnike, bi marsikaj zanimivega za beležil. Omejim se le na par primerov. Tako ima v XXVIII. letniku, 1933, str. 390, to pismo: "Iskrena Vam hvala za Vaše cenjeno pismo, ki je bilo prvo iz Argentine. Vesti o Vašem delovanju so me razveselile. Hvala Vam, da ste se tudi mene in mojih sirot spomnili v molitvah. Radujem se nad složnim sodelovanjem dragih rojakov v tujini in iz srca čestitam k Vašemu skupnemu delu za misijone. Naj dobri Bog obilno blagoslovi Vaš trud!"

"Iskrena Vam hvala za Vaše cenjeno pismo, ki je bilo prvo iz Argentine. Vesti o Vašem delovanju so me razveselile. Hvala Vam, da ste se tudi mene in mojih sirot spomnili v molitvah. Radujem se nad složnim sodelovanjem dragih rojakov v tujini in iz srca čestitam k Vašemu skupnemu delu za misijone. Naj dobri Bog obilno blagoslovi Vaš trud!"

Čas mi ne dopušča, da bi se kaj bolj razpisala, zato naj samo na kratko orišem naše delovanje v Indiji. V Morapaju imamo noviciat za indijske sestre domačinke, ki nam marljivo pomagajo pri misijonskem delu. Poleg tega imamo sirotišče za deklice in šestrazredno šolo in dom za vdove. Tudi tkalnico smo organizirali, potem katere pomagamo ubožnim ženam, da pridejo do zaslužka, da zmorejo hraniti svoje družine. Končno imamo še dispencer, kjer delimo siromakom brezplačno zdravila! Skrb za ta dispencer pripada meni. Za pomoč imam le eno ženo. Ljudje prihajajo z bližnjih in daljnih vasi. Zaupanje v božjo pomoč daje poguma tudi poganom, da se približajo in prosijo zdravil za vsakovrstne bolezni in rane. Ljubi Jezus mnoge na čudovit način ozdravi.

Dnevno pomagamo kakim 100 do 140 bolnikom. Ako mi čas dopušča, grem še popoldan po vaseh obiskovat tiste, ki sami ne morejo priti. Zdravila so naše najučinkovitejše sredstvo, s katerim pridemo do poganov ter potem mnoge privedemo k Jezusu. Vi nam pri tem delu lahko veliko pomagate s svojimi molitvami, ker brez milosti božje ni uspeha. A treba nam je tudi denarne pomoči, ker so zdravila zelo draga. Hvaležna bom, ako se tudi v tem pogledu spomnite mojih sirot.

V letošnjem letniku "Kat. misijoni", feb. 1973, str. 88, ima to poročilo: Od s. Magdalene Kajnc iz družbe Lorentinskih sester imamo dve pismi, obe iz druge polovice 1. 1972. V obeh pismih oblašuje, da naš letni prispevek, ki smo ji ga poslali preko enega naših kalkutskih misijonarjev, še ni došel v roke, ker bi ji bil tako dobrodošel. Nato tole pove o sebi in svojem delokrogu:

"Začudila sem se, ko sem videla, da ste objavili mojo sliko na ovitku 'Kat. mis.'. No, če komu taka objava pripomore k ljubezni do misijonov in misijonskega poklica, je prav. Tudi jaz sem do tega prišla, ko sem čitala in slišala o misijonih. Mnogi so mi prisodili največ kakih deset let dela v Indiji, ker sem bila stara že 36 let, ko sem šla tja, a sedaj so že vsi tisti pokojni in jaz že 44. leto veselo delam med mojimi reveži in bolniki in upam, da bom še mnogo let, če bo tako božja volja..."

Dispenser, s katerim sem začela na tem novem misijonu se razvija in zdaj moram postreči dnevno že nad 120 bolnikom. A ker sem že 80 let stara, mi ne dovolijo, da bi imela dispencer odprt tudi popoldne. Odprem jutraj ob pol devetih in imam navadno odprto do pol ene, mnogokrat pa še čez. Trudim se, da pomagam ne le telesno, ampak tudi njih dušam, pri čemer sem Vam in misijonskim prijateljem lepo priporočam za molitveno pomoč."

Ko se je 1. 1964 v Bombayju vršil mednarodni Evarhijski kongres, se ga je udeležil tudi znani potopisec č. g. Vinko Zidale. V knjigi, ki jo je izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu, med obiski slovenskih misijonarjev omenja tudi obisk v Morapaju. Fotografija pokaže sestro Magdaleno med bolniki, ki so jih prinesli v kočari pred njo.

Sama — v pismu Fr. Wolbanču — omenja: "Res ljubi Jezus me je obilno blagoslovil s križi in težavami in verjemite mi, da sem za to Njemu zelo hvaležna." Ko se je lanko leto tu mudil misijonar p. Jože Cukale, D. J., ki jo osebno pozna, je povedal, da je prestala težko operacijo na ledvicah. Sedaj 80-letno pa vidimo, da spet se vsa posvečuje ubožnim sirotam in bolnikom. Tu s 65 leti odidemo v pokoj; nji 80 življenja je pa še vedno: delavni dan! Že 45. leto je odsotna, nikdar ni več stopila na rodna tla, nedvomno premikanje iz kraja v kraj je tudi njej boleče...

Ali mi, ki v zaledju udobno živimo, ves luksuz, ki ga nam daje sodobna civilizacija, kdaj pomislimo na te velike osebnosti, ki skrite in pozabljene dramijo našo vest? V primeri z njo — kako malo je v nas krščanskega pojmovanja življenja iz evangelija!

M. T.

Slomškove droblinice

CLEVELAND, O. — Ne morem najti besed, da bi se primerljivo zahvalil vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k tako krasnemu uspehu pri nedeljskem Slomškovem kosilu. Pisanje je še toliko težje, ker mi je glavna kuharica prepovedala imenovati njeno ime. Rekla je, da je imela tako pridne pomočnice in celo tri pomočnike, da vsi zaslužijo enako pohvalo. Res je bilo zanimivo gledati, kako je ta četa pridnih delavcev z veseljem pomagala glavnih kuharici. Nisem jih štel, pa vem, da jih je bilo več kot 20.

Bog lonaj vsem! Božji služabnik škof Slomšek, za čigar beatifikacijski sklad so delali vsi ti, naj bogato povrne vsem s svojo mogočno priprošnjo pri Bogu.

Prav tako hvala vsem, ki so prodajali vstopnice. Je težko verjeti, pa je res, da je nekdo prodal 260 vstopnic! Koliko korakov, koliko besed in koliko časa je bilo potrebno za tak uspeh. Pa še zvrhano mero potrepljivosti...

Gotovo nobenemu gostu ni bilo žal, da je prišel na kosilo. Kosilo je bilo okusno in že dolgo nismo jedli tako dobrega golaža kakor to nedeljo. Tudi postrežba je bila hitra in ni bilo treba nikomur predolgo čakati.

Hvala vsem, ki ste ob tej priliki pristopili k Slomškovemu krožku in tistim, ki ste še posebej darovali za Slomškov sklad. Ne vem, če se je Vam že kaj takega zgodilo: Frank mi je dal 5 dolarjev za Slomška. Napisal sem ime in 5 dol. v prepričanju, da si bom zapomnil, kateri Frank je to. Zato nisem hotel tritati časa in papirja, da bi še priimek napisal. Pozneje sem pa srečal še toliko Frankov, da si danes zastoj belim glavo, kateri Frank je bil to. Vesel bom, če me ta "pravi" Frank pokliče, ko bo bral te vrstice.

V zadnjem času so darovali sledeči za Slomškov sklad:

Po 10 dolarjev: Angela Mišić; Mary Meršnik; Miha Vrenko; Angela Novak; Neimenovana "Slomšku v zahvalo za srečno rešitev" in Mrs. Majer; vsi iz Clevelanda.

Po 5 dolarjev: Agnes Leskovec; Ignacij Resnik; Anton Tekavec; Peter Trpin; Valentin Mavko; Joseph Brodnik; Frank Vehovec; in Frank brez priimka; vsi iz Clevelanda.

Po 3 dolarje: Anton Arko. Vsem delavcem in darovalcem iskreni Bog plačaj!

J. Varga

Draga načela

Štrajk proti Los Angeles Herald-Examiner je stopil v svoje 6. leto, pa še ni prišlo do spopada med unijo in vodstvom časopisa glede zagotovitve delovnih mest in varnosti članov. Tiskarna je še vedno obdana z bodečo žično oviro proti štrajko kazem, do spopadov pa že več let ni prišlo.

Štrajkovni stražniki dovolijo obiskovalcem in neorganiziranim uslužbencem vstop. Vsa leta časopis izhaja, je pa zgubil precej naročnikov in oglaševalcev. Še več škode je utrpela unija. Dosedaj je morala izplačati štrajkujočim 15 milijonov dolarjev podpore, čeprav si je medtem že večina 2.000 štrajkujočih poiskala drugo zaposlitev. V njej sami je prišlo do sporov, ker se mnogim članom zdi šestletni štrajk zaradi načel predrag.

JOŽE GRDINA:

MARIJINE SOLZE IN FATIMA

Medtem pa so čakale pastirke hude preskušnje. Novica o dohodkih, ki jim je bilo priča več tisoč ljudi, se je bliskovito razširila. Katoliški tisk jih je po navodilih cerkvenih oblasti samo na kratko, a spoštljivo omenjal. Prostoizdarsko in protiverbo časpisje pa se je na široko razpisalo. Slike otrok so prinašali na prvih straneh poleg slik največjih zločincev. Uredništva so belila svoja pretirana ali naravnost izmišljena poročila z zahrbtnimi opazkami, sumničanjem in natolcevanjem. Pisali so "o treh božastnih otrocih... o klerikalnem razpahavanju ljudskih množic... o nevarnostih za republiko... o uprizarjanju čudežev v sebične namene kakor v Lurdu," itd.

Za otroke se je pričela doba preizkušenj in trpljenja. Okrajni načelnik Arthur d'Olivera Santos, zagrižen framsan, je zvedel za dogodke in jih pazno zasledoval ter se odločil za prav satanski načrt. Ker je bilo po tedanji protiverski postavi prepovedano vsako shajanje vernikov izven cerkve, je mislil fatimskim dogodkom napraviti konec s tem, da otroke zapre. 11. avgusta jih je poklical k sebi s starši vred. Preprosti ljudje so se prestrašili. Oče Marto se je uprl in ni vzel otrok s seboj. Lucijini starši pa so se odločili, da bo Lucija šla s očetom in naj bo kaznovana, če laže. Vsi so jo strašili. Jacinta pa ji je ob slovesu naročala: "Če te bodo hoteli ubiti, jim reci, da sva tudi Franček in jaz isto, kar si ti, in hočeva umreti tudi midva. Na nas vrt bova šla za tebe moliti."

Na okraju so očeta Marta ošteli, ker ni pripeljal otrok. Mož se ni ustrašil in dejal, da verjame v resničnost prikazovanj. Lucijino zaslisevanje je naraslo v debel zapisnik. Načelnik, ki je hotel zvedeti za skrivnost otrok, jo je odpustil z grožnjo: "Bom videl, če boste govorili ali ne; ne bom odnehal, četudi vas bo treba ubiti." Ob povratku zvečer je našla Lucija bratranca, ko sta klečala ob vodnjaku in na vse pretege jokala. Začudila sta se: "Ti si... Pa nam je rekla se: 'Ti si sestra, da so te umorili!'" Toliko sva že molila in jokala za teboj." Otroci so se znova utrdili v zaupanju v pomoč Gospe.

V ponedeljek, 13. avgusta zjutraj, je z romarji prišel v Fatimo tudi okrajni načelnik in se najprej ustavil pri Martovih ter se hlinil: "Veste, zakaj sem prišel k vam? V Globel bi rad, da vidim čudež." Ker je bila ura komaj deset, mu otroci niso verjeli. Ubral je drugo pot. Povabil je otroke v župnišče in se na verandi pred ljudmi prijazno z njimi razgovarjal. Potem je prosil župnika, da jih zaslisi. Ta res vpraša Lucijo: "Veš, da, če kdo laže, dela veliko zlo, kakor zdaj ti z lažmi, ki jih trosiš? In, da gre tak človek v pekel?" Lucija mirno odgovori: "Če gre v pekel, kdor laže, jaz ne bom šla, ne lažem, pač pa govorim samo to, kar sem videla in slišala od iste Gospe. V Irijsko globel hodijo ljudje sami od sebe; jaz nikogar ne vabim." — "Ti je Gospa zaupala kako skrivnost?" — "Je. Pa je ne bom povedala." Ko župnik vztraja, da hoče zvedeti, reče Lucija: "Dobro, če želite, grem doh vprašat Gospo; če mi ona dovoli, vam jo povem."

Potem je župan povabil otroke v kočijo, češ da jih pelje v Irijsko globel. To je pa bila le prevara. Na vogalu zavijejo po cesti v Ourem, da se zgledajo se pri ouremskem župniku in da se od tam odpeljejo z avtom. Tako je minil poldan in na veliko žalost jih je Gospa zaman pričakovala. Načelnik je odpeljal otroke na svoj dom.

V Irijski dolini pa se je nabralo 15 tisoč ljudi; vse se drenja okoli znamenitega hrastička, vsak hoče vsaj listič z njega. Ko čakajo, molijo rožni venec, odzvonijo poldne, a otrok nikjer. Ljudje se vznemirijo. Slišijo se glasovi, da so pastirke zaprle. Nemir se prevrača v grožnje. Hočejo iti nad okrajnega načelnika in jih osvoboditi z silo. Kar se zaslisi glasovi: "Marija je vseeno tu. Držala je obljubo." Ob določeni uri so vsi navzoči slišali običajni grom in videli blisk, nakar se je tudi prikazal nad oskubljenim hrastom prelep oblček. Čez deset minut nato se je razgubil v višave. Nenadno so tudi oblaki zablesteli v prelepih mavričnih barvah, da je listje dreves izgledalo kot cvetje. Ti izredni pojavi so bili to pot še veliko vidnejši in izrazitejši. Mnogim so vrnili izgubljeno vero.

Otroci so bili tedaj v rokah načelnika, ki je dolgo silil vanje, da mu razodenejo svojo skrivnost. Toda zaman. Zato jih je dal zapreti, dokler ne bodo ubogali. Tam so ostali vso noč in še naslednji dan 14. avgusta. Spet jih je zasliseval, sprva z sladkimi obljubami, nato z strašnimi grožnjami; ponujal jim je celo pest zlatnikov, če mu izdajo skrivnost. Zaman. Pastirki so pripovedovali o vsem drugem, a o skrivnosti so molčali ko grob, ker jim je tako velela Mati božja. Načelnik je besnel in jih velel zapreti v običajno ječo, dokler ne pridejo ponje in jih žive sežgo.

(Dalje prihodnjič.)

KAR ZADEVA VZGOJO

Vzgoja je to, da spraviš otroka tako daleč, da je ne potrebuje več.

* Skrivnost vzgoje je v tem, da upoštevaš učenca.

* Možnost, da bi storil enkrat kaj več za otroka, je v tem, da storiš enkrat manj.

* Vzgajati otroke pomeni upati, da bodo že prav ravnali, ko bodo večji.

VATIKAN V DENARNIH TEŽAVAH IŠČE IZHODA

Vatikan je v denarnih težavah in mora prodajati svojo udeležbo pri raznih gospodarskih podjetjih, da more kriti dnevne izdatke. Vatikanski viri pravijo, da se njihove naložbe v inozemstvu, predvsem v Ameriki, ne splačajo več. Razen tega je do nos "Petrovega novčiča", ki ga pobirajo za Vatikan od katoličanov po vsem svetu, vsako leto manjši.

Poleg skrčenih dohodkov od naložb vplivajo na slabo finančno stanje tudi vedno večji stroški. Povišanje plač kakih tisoč civilnih uslužbencev, nova tajništva, ustanovljena po navodilu II. vatikanskega koncila, vzdr-

ževanje in zavarovanje poslopij in umetnin, podpore od naravnih nesreč ali revolucij prizadejim deželam so največje breme. Tudi zgradba avdiencijske dvorane za 8 milijonov dolarjev ja zarezala veliko luknjo v vaticansko blagajno, ki je prodaja posestev in delnic ter poenostavljenje papeževnega dvora niso mogli zamašiti.

Ker Vatikan ne objavlja svojih letnih bilanc, se pogosto širi neresnične vesti o njegovem bogastvu. To izvira večinoma iz odškodnine 1,155 milijard lir, ki jih je Italija plačala Vatikanu po pogodbi iz l. 1929 za v letu 1870 odvzeto cerkveno premoženje.

VESTI IZ SLOVENIJE

Šetarova pri Sv. Lenartu

Kraj se razvija v pomemben živinorejski center. Svetolenarški "Agrokombinat" je zgradil nove, sodobne in avtomatizirane hleve za 1300 pitancev in plemenske živine.

Kulturni hram v Žalcu

V novem kulturnem hramu v Savinovi rojstni hiši imajo poleg hmeljarskega in gasilskega tudi likovni salon. Trenutno razstavlja svoja retrospektivna dela znani in že popularni Stane Kregar.

delku pogosto ostale brez kruha, ker jim ga je voda odnesla.

V zadnjih letih se življenje v vasi spreminja na bolje. Vaščani se zaposlujejo doma ali v tujini in s tem si pomagajo k lažjemu življenju. Vas se tudi na zunaj spreminja, olepšuje in gradi.

Vaščani so še posebej veseli asfaltne prevleke, ki jih je povezala z ostalim svetom. Največ so k temu pripomogli vaščani sami s samopriskevkom in prostovoljnimi delom.

Mestinje v pomoč kmetom

Sadno predelovalni kombinat "Vital" želi z novo rekonstrukcijo in razširitvijo pomagati mnogim kmetom, ki ob dobrih letinah ne morejo spraviti na trg svojih pridelkov. Danes postaja trg vse bolj zahteven in slabše vrste sadja največkrat izginejo. Druga pridobitev pa bo v tem, da bodo mnogi domačini dobili zaposlitev v tem kombinatu.

Pivka na Krasu dobila vodo

Po dolgem čakanju in napovedih je Pivka končno le dobila vodovodni priključek na postojnski vodovod.

Nova tovarna na Otiškem vrhu

Tu se razvija pravo lesno središče. Nova tovarna ivernih plošč je dobila popolnoma avtomatizirano skladišče lesa. V

njem se hlodi avtomatsko olupijo in pripravijo za nadaljnjo obdelavo.

Novi kašipoti na Pohorju

Na bistriškem področju je Pohorje dobilo celo vrsto novih kašipotov. Obenem urejajo tudi gozdne poti in z oznakami ter časovnimi tablami pomagajo mnogim obiskovalcem, da se počitijo varne in se brezskrbno gibljejo v svetu miru in tišine.

Rimski vodovod za Ptuj našli

Rimski vodovod je slučajno odkril arheolog in kustos mari-borskega pokrajinskega muzeja, ko se je vozil z vlakom. Železniški delavci so ob popravilu proge našli na najdbi iz rimskih časov.

To so ostanki približno 20 km dolgega vodovoda, ki je Ptujčanom prinašal vodo iz Pohorskega Frama, kjer je bil zajeten ta potok. Voda je tekla po žlebu iz žgane gline. Zleb je bil ob straneh ojačen z zidom, pokrit pa s skrilom.

Steklarstvo v Rogški Slatini

Tukajšnja steklarska industrija se vedno bolj uveljavlja. Polovico svojih izdelkov pošilja na tuja tržišča. To ji omogoča samo prvovrstna kvaliteta izdelkov.

Tovarna se neprestano širi in izpopolnjuje. Pred kratkim je dobila novo brusilnico in kislin-sko polirnico. Zaposluje preko 1000 delavcev.

Modernizacija cest

Odborniki ptujske občine so se zavzeli za skladno in enakovredno modernizacijo cest v Slovenskih goricah. V naslednjih dveh letih sta prvi na vrsti cesti Ptuj—Juršinci—Zihlava in Ptuj—Sv. Lenart.

Stoletnica tovarne

Ze 100 let izdelujejo v mali vasi Sladkogorska pri St. Ilju papir in raznovrstne kartone. Za stoletnico nameravajo tovarno preurediti, modernizirati in povečati.

Tudi Slovenj Gradec gre s časom

Zgrajena je bila nova hala z več kot 400 kvadratnimi metri delovne površine. Avtoservis je specializiran za avtomobile znamke "Fiat" in "Skoda". Pripravlja pa se še sodobna avtopralnica in avtokleparsko-ličarska delavnica.

Nekaj smešnih in pikrih k razmeram v Sloveniji po "Pavlihi"

Siti smo obljub — dajte nam močnejšo hrano!

* Nekoč smo iz Argentine dobili tango, zdaj pa fižol.

* Kakšna bo neki zgodovina, ki jo pišejo nepismeni!

* Ne le Drama, tudi vlada bi bila v krizi, če bi imeli člani vlade tolikšne plače, kot jih imajo člani Drame.

* Samo pokojnike je varno citirati.

* Pri nas se cene spreminjajo, urejajo, usklajajo, prilagajajo ali pa so nove, drugačne, zakrožene ali kaj podobnega. Po svetu je pa kar naprej nekaj dražje.

* Demokracija je načelo, ki ljudem dovoljuje svobodno odločiti, kdo naj bo kriv za vse, kar je narobe.

* "Pravite, da imate vsak dan meso?"

* "Da, pet dni ga imamo v hladilniku, česti dan ga pa pojemo."

* V podjetju, kjer sem zaposlen kot snazilka, smo dobili no-

vega direktorja in na prvi pogled sem se zaljubila vanj. Svetujte mi, prosim, kako naj se mu približam?

* Draga Katra, le brez skrbi! Ne bo težav, saj imata enako šolsko izobrazbo!

* Pometati pred svojim pragom ne pomeni prašiti drugim v oči.

* Ali je nenavadno, če se siromašen človek čudi, kako je mogoče, da je človek naše največje bogastvo?

* Ko ne bo več socialnih problemov, bodo ostale le še socialne razlike.

* Podarjenemu stolčku ne glej na višino!

* Obljuba dela obljubo.

* Nekateri še vedno mislijo, da je treba ljudi v boljšo bodočnost vleči — za nos.

* Marsikdo je človek in pol, če ga merimo po plači.

* Vsi bi radi žvižgali, nihče pa se ne vpraša, kdo bo plesal.

* 1972 je bilo res leto kvalitete — v teoriji.

* Ljubljanski DAJ-DAM je edini te vrste pri nas: samo pri njem piše DAJ z enako velikimi črkami kot DAM! Povsod drugod piše DAJ z mnogo večjimi črkami.

* Našo družbo lahko razdelimo na ljudi, ki varčujejo, in na one druge, ki zapravljajo in postanejo bogati.

* Poznam nekoga, ki je vrnil partijsko knjižico samo zato, ker v denarnici zanj ni bilo več prostora...

* Odveč so nam pametni, ker imamo že prebrisane.

* Časnikar: "Kaj pričakujete od novega leta?"

* Delavec: "Nič."

* Časnikar: "Upam, da se vam bo želja uresničila."

* Toliko si je prizadeval, da nas je končno le prizadel.

Mladi nemški socialisti hočejo nazaj v marksizem

BONN, Z. Nem. — Mladi socialist so tu na svojem zborovanju sprejeli resolucije, v katerih so kritični o delu sedanje socialisticne vlade kanclerja Willyja Brandta in zahtevajo povratek v marksizem tako v domači kot v mednarodni politiki.

Pod vodstvom 32 let starega načelnika Mladih socialistov "JUSOS", kot se na kratko imenujejo, so odprto sprejeli marksizem kot osnovo strankinega programa. V svojih resolucijah so se izjavili za umik ameriških čet iz Evrope, za omejitve stikov z grško vojaško vlado, za obdobje Izraela in seveda ZDA ter njihove vojne v Indokini.

Kanclerja W. Brandta so mladi socialisti na svojem zborovanju obdolžili, da je preveč naklonjen kapitalizmu in da se premalo meni za koristi delavstva.

Ko je Holger Boerner, zastopnik vodstva Socialistične stranke Nemčije, opozoril mlade socialiste na "Godesberški program" leta 1959, ko se je stranka odpovedala uradno marksizmu v korist reformnega socializma, ki je bližje britanski delavski stranki, so ga zborovalci skoraj izžvižgali. Zastopnik komunistične mladine Bolgarije je bil sprejet bolj gostoljubno kot predstavnik glavnega strankinega vodstva.

— Dve tretjini gozdne površine v ZDA je izkoriščane za redno oskrbo z lesom.

ČESTITKE

Mrs. Mary Ivanšek, 1153 E. 61 St. obhaja danes na 15. marca, 1973, 75-letnica rojstva. K tej priliki ji voščimo vse najboljše sin John in hčere Mary Kolenc, Josie Souchik, zetje in vnuki in pravnuki. Se na mnoga leta!

Help Wanted — Female

Housekeeper Wanted
Mature woman, general housework, some laundry, 2 adults, no children, good home. West side area. Call 351-7525.

(53)

Male Help Wanted

Helper
for sheet metal fabricator for lamp manufacturer. Steady work. Hourly rate. — Apply
Acme Lighting Products
1667 E. 40 St.

(55)

Help Wanted Male

DIE SETTER

With prior applicable experience, will train. Plastic injection molding. Days only. Permanent. Apply in person or call for a Saturday interview: 861-5594

COSMO PLASTICS CO.

3239 W. 14 St.

(54)

MALI OGLASI

House for sale
2-bedroom double, E. 82 St., off Union Ave., in St. Lawrence area. Best offer. Call 248-5086

(53)

Naprodaj

Dvodružinska hiša za Huntmere Ave., in endoržinska na Mohican Ave. prazno. Kličite KE 1-9286 ali IV 1-1626.

(60)

Išče delo

Zenska išče plačano delo pri bolanih ljudeh. Ima najboljša priporočila. Kličite 391-8875.

(54)

For Sale

3-bedroom Colonial off E. 185 St. Stone front. Spotless inside.
GEORGE KNAUS REALTY
481-9300 819 E. 185 St.
(13,15 mar)

Carst Memorials

Kraška kamnoseska obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. 481-2237

V najem

Oddamo šest sob, spodaj, furnez na plin, garaže, na E. 74 St. Kličite 944-2043

(56)

Odprto v nedeljo 2 do 5

336 E. 243 St. blizu bulevarda, zidana hiša z štirimi spalnicami, sprejemna soba, jedilna soba, kuhinja, in rekreacijska soba, polna klet. plavalni bazen — \$49,500.

STREKAL REALTY

481-1100 405 E. 200 St.

(54)

V Collinwoodski naselbini

Colonial z tremi spalnicami, kompletno predelano, blizu transportacije in šole. Samo \$17,900.

Blizu E. 185 St.

Zidana hiša 6. sob, velika jedilna soba, blizu vsega. \$23,900.

LAURICH REALTY

496 E. 200 St. 481-1313

(54)

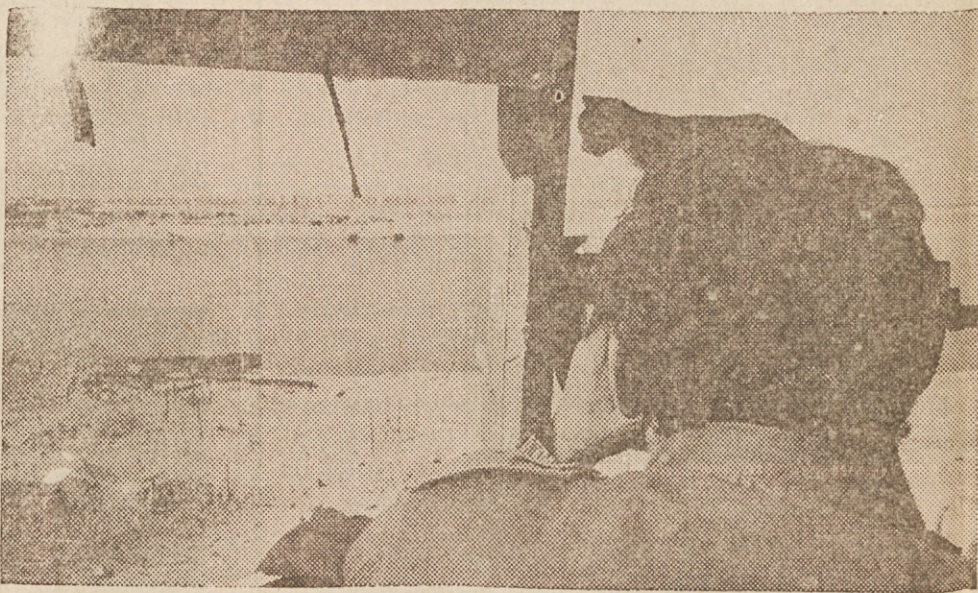
POZOR

Kadar kupujete hišo ali bi radi prodali hišo v katerikoli okolici smo vam na razpolago za dobro postrežbo, in asistenco za vsako priliko v prodaji ali kupčiji. Nobene obligacije. Kličite

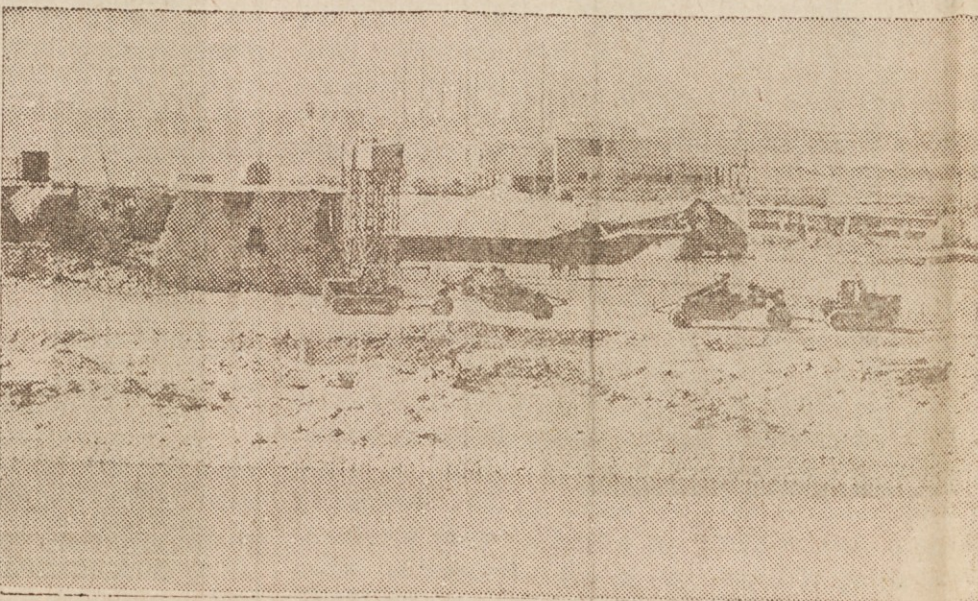
PETE ROPOS od KOVAC REALTY

960 E. 185 St. podnevi kličite 531-5030 ali zvečer 531-4891

(56)

NASPROTNIKA SE OPAZUJETA — Izraelci in Egipčani se stalno opazujejo preko Sueskega prekopa, ki tvori črto premirja med obojimi. Zgoraj vidimo Izraelca, ko gleda preko prekopa na egiptsko stran, spodaj pa položaje, ki jih opazuje. To je področje nedaleč od mesta Sueza, kjer gradijo Egipčani nove obrambne naprave.

IVAN PREGELJ:

OTROCI SONCA

POVEST

V naslednjem ga zmoti kaplan Pencin, ki mu začne, pokrovi- teljsko kakor šolarju, pripove- dovat po nemško, o svojih dav- nih učiteljih. Za silo ume učitelj, a se trudi z obrazom in kretnjo, da bi hlinil vso pozor- nost. Rahlo posnehljivo pogle- duje po kaplanu in njem dekan. Zdaj pa zdaj se učitelj izgubi, da ne sliši nič in ima le sliko na steni v očeh: Falštafa, ki mu nosi meč droben pazek...

Duhovna gospoda in še neka- teri drugi gostje so se ob desetih vzdignili. Iz gole vlnudnosti, da ne bi moral hoditi z njimi, ob- sedi učitelj. Prisedeta Fratik in Zofija. Igralci seštevajo in odložijo karte. Dobil je sodnik. Notar in poštar sta pri svojem. Obrali pa so geometra.

"Nesreča v igri, sreča v lju- bezni," zine učitelj, da sam ne ve, kako, in se plaho zave. Mir- no karajoče ga pogleda Poznik, poštar se počne strahovito ro- gati.

"Ste čuli? Kakšne se znebi! Geometer, povej mu no, kakor gre." A geometer je ves veder.

"Oprosti, nisem mislil nič hu- dega," se mu opravičuje učitelj. Poznik ga potrepše po rami:

"Pij, vesel bodi, pa molči!" Nato se obrne k družbi.

"Kamor je šla krava, naj gre še rep. Zofija, danes je moj dan. Tistega iz kota."

"Prosim, takoj, gospod Fran- ce," streže Zofija. Koncipient Povščič oživi. Pije redno skrom- no. Ko pa plačujejo drugi, se ne brani. Vino razgiblje duše. Ure beže. V bližnji šumot iz sovodja pod trgov in v tiho mesečinsko noč se poži šala, vesel smeh in celo dvoumna, kvantarska do- mislica.

Geometer se je razživel do skrajne veselosti. Gospa Zofija je prisedla in si venomer briše oči, solzne od veselega smeha. On pa se opaja sam v svoji razi- granosti. Pripoveduje zgodbe iz svojih dijaških let, kaj je doži- vel z vozniki in krčmarji, kako je norel v velikem mestu, kako je lezel na svetilke, dramil zas- pane vratarje in nagajal mest- nim čuvajem. Vmes vpleta do- življaje na kmetih, po župniščih, pri kartah, vinu in plesu po za- prašenih kmetijskih podih. Kar samo vre iz njega, naravno ne- prisiljeno.

Polnoč je bila od cerkve. Krč-

LJUBEK MLADIČ — Bela medvedka gleda za svojim mla- dičem, ki se je spustil s police, kjer ona počiva v živalskem prtu v Londonu.

marica je naglo vstala.

"Gospodje, zdaj bo pa čas, da gremo."

"Kajpak! Brez črne kave! Ne grem," odvrne Mlakar. "Danes je moj dan."

"Seveda, kolikokrat še letos."

"Sej, gospa, malo črne kave," silil koncipient. "V kuhinjo se bomo preselili, pa prav tihi bo- mo."

"Vi, pa tihi," se posili zdaja Zofija.

Geometer ji je rahlo položil roko ob pas in rekel:

"Pa se nas usmili, botrea."

"Oh, ste sitni," se je žena po- polnoma vdala in šla pred njimi. Koncipient se je silil za njo.

"Dostojno!" je velela odločno.

Tokrat se je izluščil iz svoje zaspanosti in omotice učitelj Si- vec, pogledal debelo okoli sebe in vzkliknil neumno slovesno:

"Čudovita moč!"

Opotekel se je za drugimi v prijazno kuhinjo in se ves čas smejal v nezvestni milini ob močni geometrovi veselosti. Vi- del je vesele Zofijine oči in ro- ko, ki jo je položila Pozniku na rame. Čutil se je, vkolikor se je mogel motno zavedati, mirni neprisiljenosti tega človeka, ki so ga pred vsemi odlikovale žens- ke in ki ni bil ne vsiljiv ne nad- ležen, prav nič vinski ali gobe- zdav, samo veder v najvišji meri, vesel svojega zdravja in trtnega soka, ki mu je polnil in plal pod zagorelo poltjo. Kako vse drugačni so bili dijaško vsil- jivi koncipient, notar z nabre- klimi očmi ali pa Mlakar s svojo surovo oprežujočo hladnostjo. Sivec je vstal, se zagledal v skromno kuhinjsko zrcalo na steni in se zasmejal. Samega sebe ni poznal v njem.

"Pijan sem," se je smejal zme- deno in lezel na kup ob geome- tru. Potem je iskal z očmi na steni in se čutil, da ne najde slike z debelim gospodom, ki mu nosi meč droben pazek...

Helena in Slavica sta se spravl- jali spat. Napol slečeni in z razpuščenimi lasmi ste sedeli dru- gi nasproti v mehkih naslonja- čih in si vili razpletene lase v nočno čepico. Bili ste močno mični v tihi, topli sobici z belimi zastori, z okusno dragocenim pohištvo, sredi med zrcalnima mizicama in medenima, hotel- skima posteljama s kipečimi blazinami. Težka preproga je glušila stopinje njiju bosih nog, ko ste stopali k zrcalu, k toa- letni mizi, k malemu sekretarju (stariška pisalna miza ali plut) v kotu pod podobo Fuchsove Madone. Oknice od zunaj so bile priprte, v rahlem povelcu so se zibali zastori. Toplo je tlela rdeča lučka v svetilu, ki je vi- selo ob Madoni v kotu. Obraz nebeške Matere je zrl v sanjavi dobroti v tiho deklško ozračje:

LITHE—Cotton knits add up to a lively layered look for spring. A twin sweater set in a colorful checkboard pattern highlights solid-colored pants with stylish cuffs and elasticized waist. Separates by Catalina in knits from Westover Mills.

bil je obraz lepega otroka, ki še ni izgubil ob ustnicah vse trp- kosti otročje trme, in obenem je stopala sama z geometrom z obraz lepe žene, ki ljubi in trpi; bile so oči mlade matere, ki se bojijo in ljubijo...

"Helena," je zdajci vzkliknila Slavica, "veš kaj? Zelo si lepa nocoj."

"Molči," je odvrnila Helena trpko in se dvignila iz naslonja- ča. Roki je vzdignila in vrgla temne dolge lase čez obraz. Cu- dovita je bila oblost njenih bel- lih rok z dolgimi, v nohte se ožečimi prsti. Vitka v sijajno topli polnosti je dihala nekako trudno, nasičeno slast. Bila je skrajno nasprotje nižje, bolj tr- šaste in ko jagoda jedre Slavice s temno plavimi lasmi in krv- nato poltjo.

Slavica se je ustopila ob njo in rekla:

"Glej, kako si visoka! Jaz sem pravi zaprtek, prava kmetijska bunka. Saj! Ne utajš se ne, da si plemiške krvi."

"Molči vendar! se je obrnila živahno Helena. Pa je le vela tudi iz njene besede nekaka ti- ha sreča, kakor zubelj skritega

ognja, odsvit od one zarje mor- da, ki ji je bila oblila obraz, ko je stopala sama z geometrom z gore.

"Vem, kar vidim," je dejala Slavica in se s cigaretko nagnila nad luč na mizi.

"Ne puši, prosim te," je vz- kliknila Helena.

"Albinu sem izmaknila tobač- nico," je gostolela Slavica, puh- nila dim proti stropu, se zakrem- žila, pljunila na preprogo in se razjezila:

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

R. Jeric Furnace Co.

OGREVANJE IN
HLAJENJE
STANOVANJ IN
TRGOVSKIH
PROSTOROV
ZLEBOVE,
KRITJE STREH,
STENSKÉ GRELCE
Licensed, bonded &
insured
475-9075

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

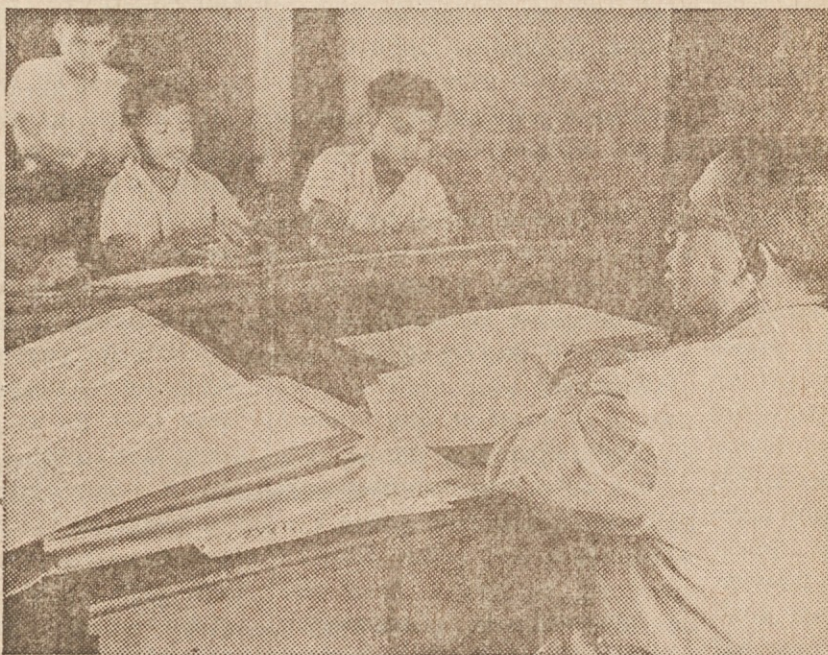
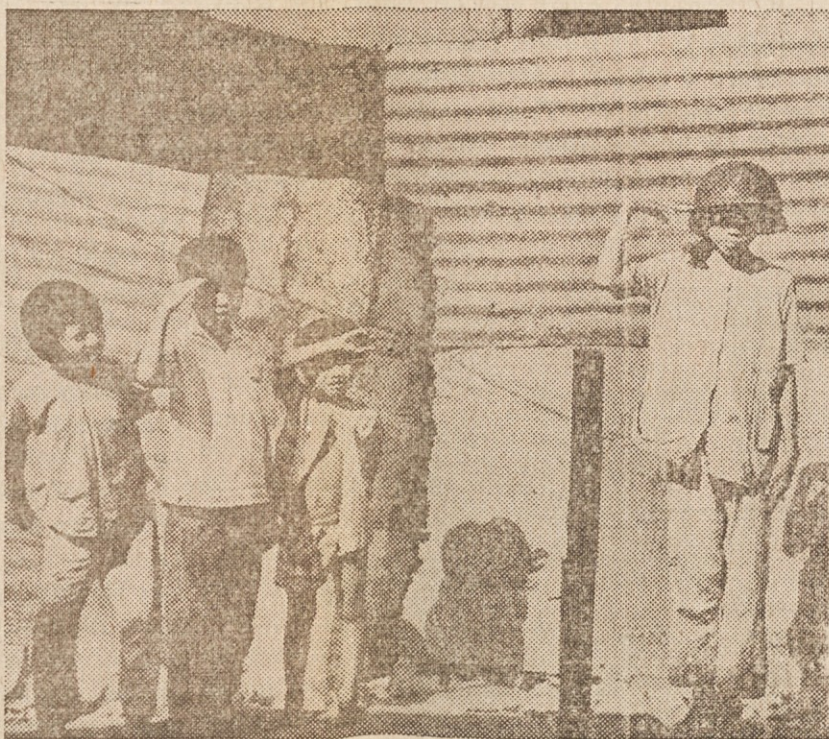
Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

431-0628

Vojne žrtve, ki jih bo svet skušal pozabiti

Otroci, ki jih vidimo na spodnjih slikah, so žrtve vojne.

Ta je uradno končana, toda ti se še vedno gredo vojake, kot kaže slika na desni zgoraj. Veliko je vojnih sirot, za katere je skromno poskrbljeno v sirotišnicah (levo zgoraj). Slepe skušajo naučiti pisavo za slepce (levo spodaj), da bi jim olajšali težo življenje. Nekateri bodo ostali pohabljeni za vse življe- nje (glej desno spodaj).

Songs and Dances of the SLAVS!

DUQUESNE UNIVERSITY

TAMBURITZANS!

3 p.m. Sunday, March 25, 1973

CLEVELAND PUBLIC MUSIC HALL

TICKETS ON SALE NOW
AT ALL BURROWS STORES

Tickets: \$4.00, \$3.50, \$3.00, \$2.50 and \$2.00.
Special Student Price \$1.50.

NA PLANINI VISOKI — Čreda koz se pase na visokem pobočju v Tienšanskem pogorju v skrajnem zahodnem delu Kitajske.

SOVRAZNOSTI PREKINJENE? — Četudi je uradno voj- ne v Južnem Vietnamu konec, se otroci še vedno "gredo vojake", kot kaže tale slika iz Saigona.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši